କେରଳ ରାଜ୍ୟ ଏବଂ ଅନ୍ୟଜଣେ

ବନାମ

ରାଧାମଣି

ଅଗଷ୍ଟ 23,1996

[କେ. ରାମାସ୍ୱାମୀ ଏବଂ ଜି. ବି. ପଟ୍ଟନାୟକ, ନ୍ୟାୟମୂର୍ତ୍ତିଦ୍ୱୟ]

କେରଳ ରାଜସ୍ୱ ଅସୁଲି ଅଧିନିୟମ, 1968:ଧାରା 7,44 (2) ଏବଂ (3) ।

ଅବକାରୀ ଠିକାଦାର— ବକେୟା ପରିଶୋଧ— ବକେୟା— ଖିଲାପ— ଅସୁଲି— ଠିକାଦାର ଖିଲାପକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କୃଷି ଜମିକୁ ସ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯିବା— ତହସିଲଦାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦେୟ ଅସୁଲି ପାଇଁ ଅନୁସୂଚିତ ସମ୍ପତ୍ତି ବନ୍ଧକ ରଖିବାକୁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରଦାନ— ବିଜ୍ଞପ୍ତିକୁ ଆପତ୍ତି କରୁଥିବା ମକଦ୍ଦମାକୁ ବିଚାର କରୁଥିବା ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଡିକ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା— ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଦର୍ଶାଇଥିଲେ ଯେ, ବକେୟା ଅସୁଲି ପାଇଁ ଦାବି ବିଜ୍ଞପ୍ତିକୁ ଜାରି କରିବା ଏକ ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ ଥିଲା— ଅପିଲକୁ ରାଜ୍ୟ ଦ୍ୱାରା ଆଗତ କରାଯାଇଛି — ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି ବକେୟା ରାଶି 1 ଅପ୍ରେଲ 1969 ସୁଦ୍ଧା ବାକି ହୋଇସାରିଛି ଏବଂ ଉକ୍ତ ତାରିଖ ପରେ ଜମି ବିକ୍ରୟ ହୋଇଛି, ଧାରା 44ର ଉପଧାରା (2) ର ପ୍ରୟୋଗ ହୁଏ – ଖିଲାପକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ବକେୟା ଅସୁଲିକୁ ବିଳମ୍ବ କିମ୍ବା ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା — ତେଣୁ, ଏପରି ବିକ୍ରୟ ସରକାରଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରେ ନାହିଁ – ବିକ୍ରୟ ପୂର୍ବରୁ ବକେୟା କିମ୍ବା କୋରଖ ଦାବି ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ପୂର୍ବ ନୋଟିସ ଜାରି, ଧାରା 44 ର ଉପଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ଉପଲବ୍ଧ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଅନୁମାନକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବା ପାଇଁ ଏକ ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ ନୁହେଁ ।

ଦେୱାନୀ ଅପିଲୀୟ ଅଧିକାରିତା :ଦେୱାନୀ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 11906/1996 ।

ଏସ୍.ଏ. ସଂଖ୍ୟା 77 / 1983 ରେ କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ 14.2.89 ତାରିଖର ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶରୁ ।

ଅପିଲକାରୀମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଜି.ପ୍ରକାଶ ।

ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ପାଇଁ ପି. କେ. ମନୋହର ।

ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କର ନିମ୍ନଲିଖିତ ଆଦେଶ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିଲା :

ଅନୁମତି ପ୍ରଦାନ କରାଗଲା ।

ଆମେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ବିଜ୍ଞ ଅଧିବକ୍ତାଙ୍କୁ ଶୁଣିଛୁ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲ ସଂଖ୍ୟା 77/83 ରେ କେରଳ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଫେବୃଆରୀ 14, 1989 ତାରିଖରେ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଥିବା ଆଦେଶ ଏବଂ ରାୟରୁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅନୁମତି ଦ୍ୱାରା ଏହି ଅପିଲଟି ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଛି । ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ, ଜଣେ ବାସୁଦେବନ 1968-69 ବର୍ଷ ପାଇଁ ଜଣେ ଅବକାରୀ ଠିକାଦାର ଥିଲେ । 1 ଅପ୍ରେଲ 1969 ତାରିଖ ସୁଦ୍ଧା ତାଙ୍କ ଉପରେ ଥିବା ଅବକାରୀ ଦେୟ ପରିଶୋଧ ବକେୟାରେ ପରିଣତ ହୋଇଥିଲା । 35,497 ଟଙ୍କାର ଅସୁଲି ପାଇଁ, 31 ମଇ, 1969, ଇଏକ୍ସ.ପି-1ରେ କେରଳ ରାଜସ୍ୱ ଅସୁଲି ଅଧିନିୟମ, 1968 (ସଂକ୍ଷେପରେ, "ଅଧିନିୟମ") ଅନୁଯାୟୀ କାର୍ଯ୍ୟବିଧି ଆରମ୍ଭ କରାଯାଇଥିଲା, 17 ଜୁନ୍, 1969 ରେ ଖିଲାପକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ଦାବି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା । ଏହା ପରେ, ଏହା ଦେଖାଯିବ ଯେ, ଖିଲାପକାରୀ ତାଙ୍କ ପତ୍ନୀଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କୃଷି ଜମିର 3 ଏକର 971/2 ସେଣ୍ଟ ପାଇଁ ଜୁନ୍ 30,1969 ରେ ଏକ ପଞ୍ଜୀକୃତ ବିକ୍ରୟ ଦଲିଲ ନିଷ୍ପାଦିତ କରିଥିଲେ । ଫେବୃଆରୀ 22, 1969 ରେ, ତହସିଲଦାର ବକେୟାର ଅସୁଲି ପାଇଁ ଅନୁସୂଚୀ ସମ୍ପତ୍ତିକୁ କୋରଖ କରି ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ଉତ୍ତରଦାତା କୋରଖର ବିଜ୍ଞପ୍ତିକୁ ଆପତ୍ତି କରି ଓ.ଏସ୍. ସଂଖ୍ୟା 94 /1977 ଦାଖଲ କରିଥିଲେ, ଯାହାକୁ ଡିକ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା । ଅପିଲରେ ଏହାକୁ ଓଲଟାଇ ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦାଖଲ କରାଯାଇଥିବା ଦ୍ୱିତୀୟ ଅପିଲରେ, ବିଜ୍ଞ ଏକକ ବିଚାରପତିଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଫେବୃଆରୀ 14,1989 ର ଆକ୍ଷେପିତ ଆଦେଶରେ ଦର୍ଶାଯାଇଛି ଯେ, ଯଦି ଧାରା 7 ଅନୁଯାୟୀ ଦାବି ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଖିଲାପକାରୀଙ୍କ ଉପରେ ଜାରି କରାଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତା 'ପରେ ହସ୍ତାନ୍ତର ଅନୁସରଣ ହୋଇଥିଲା, ତେବେ ବ୍ୟକ୍ତି ଖିଲାପକାରୀ ହୋଇଯାନ୍ତି ଏବଂ ବକେୟାର ଆଦାୟ କରାଯାଇପାରିବ । ତେଣୁ ବକେୟାର ଅସୁଲି ପାଇଁ ଦାବି ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ପ୍ରଦାନ ଏକ ପୂର୍ବ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ସର୍ତ୍ତ ଅଟେ । ଏପରି ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ, ଧାରା 44 ଅଧୀନରେ ଥିବା ପୂର୍ବଧାରଣା ପ୍ରୟୋଗଯୋଗ୍ୟ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ଉତ୍ତରଦାତାଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କରାଯାଇଥିବା ବିକ୍ରୟ, ଆଇନରେ ବୈଧ ଅଟେ । ତେଣୁ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଆଯାଇଥିବା ମତ ଆଇନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଠିକ କି?

ଏହି ଅଧିନିୟମର ଧାରା 44 ନିମ୍ନରେ ଦିଆଗଲା:

"44.ଖିଲାପକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତି ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତରଣର ପ୍ରଭାବ (1) ଖିଲାପକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ତାଙ୍କ ଉପରେ ଲିଖିତ ଦାବି ପୂରଣ ହେବା ପରେ କୌଣସି ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ସମ୍ବନ୍ଧରେ କୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ କରାଯାଇଥିବା କୌଣସି ବୁଝାମଣା, ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ ନାହିଁ ।

(2) କୌଣସି ଜମି ଉପରେ ବକେୟା ଥିବା ସାର୍ବଜନୀନ ରାଜସ୍ୱ ପରେ ଜଣେ ଖିଲାପକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର କୌଣସି ହସ୍ତାନ୍ତର, ଏପରି ବକେୟାକୁ ବିଫଳ କରିବା କିମ୍ବା ବିଳମ୍ବ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ, ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ ନାହିଁ ।

(3) ଯେଉଁଠି କୌଣସି ଖିଲାପକାରୀ କୌଣସି ନିକଟ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କୁ କିମ୍ବା ତାଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ଜମି ଉପରେ ବକେୟା ଥିବା ସାର୍ବଜନୀନ ରାଜସ୍ୱ ପରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରତିବଦଳ ମୂଲ୍ୟ ପାଇଁ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରନ୍ତି ତେବେ ଏହାର ବିପରୀତରେ ଏହା ପ୍ରମାଣିତ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯିବ ଯେ, ଏପରି ହସ୍ତାନ୍ତର ଏପରି ବକେୟା ରାଶିକୁ ବିଫଳ କରିବା କିମ୍ବା ବିଳମ୍ବ କରିବା

ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାପାଳ କିମ୍ବା ପ୍ରାଧିକୃତ ଅଧିକାରୀ, ଏକ ସକ୍ଷମ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ଏପରି ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇଥିବା ସମ୍ପତ୍ତିର କୋରଖ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ଦ୍ୱାରା ସାର୍ବଜନୀନ ରାଜସ୍ୱର ଏପରି ବକେୟାର ଅସୁଲି କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହୋଇପାରନ୍ତି, ଯେପରି ଏପରି ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇ ହିଁ ନାହିଁ ।

ପରନ୍ତୁ, ଏପରି ସମ୍ପତ୍ତିକୁ କୋରଖ କରିବା ଲାଗି ଅଗ୍ରସର ହେବା ପୂର୍ବରୁ, ଜିଲ୍ଲାପାଳ କିମ୍ବା ପ୍ରାଧିକୃତ ଅଧିକାରୀ -

(i) ତ୍ରୁଟି ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଶୁଣାଣିର ସୁଯୋଗ ଦେବା; ଏବଂ

(ii) ଏଥିପାଇଁ ତାଙ୍କର କାରଣଗୁଡ଼ିକୁ ଲିଖିତ ଭାବେ ନଥିଭୁକ୍ତ କରାଯିବା ।

ବ୍ୟାଖ୍ୟା- ଏହି ଧାରାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ପାଇଁ, "ନିକଟ ସମ୍ପର୍କୀୟ" ରେ ହସ୍ତାନ୍ତରକାରୀଙ୍କ ସ୍ୱାମୀ, ସ୍ତ୍ରୀ, ପିତା, ମାତା, ଭାଇ, ଭଉଣୀ, ଝିଅ, ସାବତ ପୁଅ, ସାବତ ଝିଅ, ମାମୁଁ, ମାଉସୀ, ଜ୍ୱାଇଁ, ବୋହୂ, ଭିଣୋଇ, ଭଣଜା କିମ୍ବା ଭଣଜା ଅନ୍ତର୍ଭୁକ୍ତ ।

ଏହି ଅଧିନିୟମର ଉପଧାରା (1) ରୁ (3) ରେ ହସ୍ତାନ୍ତରକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ନିଯୁକ୍ତ ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତରର ପ୍ରଭାବକୁ ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପଧାରା, ଧାରା 44 ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା କାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ଠାରୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଅଟେ । ଉପଧାରା (2) ଅନୁଯାୟୀ, ଜଣେ ଖିଲାପକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କରାଯାଇଥିବା ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ଯେକୌଣସି ହସ୍ତାନ୍ତର, ତାଙ୍କଠାରୁ କୌଣସି ଜମି ଉପରେ ସରକାରୀ ରାଜସ୍ୱ ବକେୟା ପଡ଼ିବା ପରେ, ଏପରି ବକେୟା ଆଦାୟକୁ ବିଫଳ କରିବା କିମ୍ବା ବିଳମ୍ବ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଥିଲା, ତେବେ ବିକ୍ରୟ ସରକାରଙ୍କ ଉପରେ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ହେବ ନାହିଁ । ଉପ-ଧାରା (2) ପ୍ରୟୋଗର ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି କେଉଁ ତାରିଖରେ ବକେୟା ଦେୟ ହୋଇଛି ଏବଂ କେବେ ଜମିର ବିକ୍ରୟ କରାଯାଇଛି ଯାହା ଉପରେ ଆଦାୟ ସ୍ଥିର କରାଯାଇପାରିବ । 1 ଅପ୍ରେଲ 1969 ତାରିଖରେ ବକେୟା ରାଶି ଦେୟ ହୋଇଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଉକ୍ତ ତାରିଖ ପରେ ଜମିଗୁଡ଼ିକ ବିକ୍ରି କରାଯାଇଥିଲା ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଇଥିବା ତଥ୍ୟକୁ ଦୃଷ୍ଟିରେ ରଖି, ଉପ-ଧାରା (2) ଲାଗୁ କରାଯାଇଛି ତେଣୁ, ଖିଲାପକାରୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତିର ହସ୍ତାନ୍ତର ଏପରି ବକେୟାର ଆଦାୟରେ ବିଳମ୍ବ କିମ୍ବା ସ୍ଥଗିତ ରଖିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ ଏଭଳି ବିକ୍ରୟ ସରକାରଙ୍କ ପାଇଁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ ନୁହେଁ ।

ଉପ-ଧାରା (3) ଅନ୍ୟ ଏକ ପରିସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ମନସ୍ଥ କରେ; ଯେଉଁଠାରେ ଜଣେ ଖିଲାପକାରୀ ନିକଟ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କୁ କିମ୍ବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରତିବଦଳ ମୂଲ୍ୟ ବିଚାର ପାଇଁ ସ୍ଥାବର ସମ୍ପତ୍ତି ହସ୍ତାନ୍ତର କରନ୍ତି, ତାଙ୍କର କୌଣସି ଜମିର ସାଧାରଣ ରାଜସ୍ୱ ବକେୟା ହେବା ପରେ, ଏହା ଧରିନିଆଯିବ ଯେ, ଏପରି ହସ୍ତାନ୍ତର ଏପରି ବକେୟା ଆଦାୟକୁ ବିଫଳ କରିବା କିମ୍ବା ବିଳମ୍ବ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କରାଯାଇଥିଲା । ଜିଲ୍ଲାପାଳ କିମ୍ବା ପ୍ରାଧିକୃତ ଅଧିକାରୀ, ସକ୍ଷମ ଅଧିକାରୀଙ୍କ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଅନୁଯାୟୀ, ସମ୍ପତ୍ତିର କୋରଖ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ଦ୍ୱାରା ଏପରି ବକେୟା ଅସୁଲି କରିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନେଇପାରିବେ, ଯେପରି ଏପରି ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇନାହିଁ । ବିକ୍ରୟଟି ନିକଟ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କିମ୍ବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରତିବଦଳ ମୂଲ୍ୟ ବିଚାର ପାଇଁ ହେବା ଆବଶ୍ୟକ । ଯଦି ବିକ୍ରୟ ପୂର୍ବରୁ ଖିଲାପକାରୀଙ୍କଠାରୁ

ବକେୟା ଥିବା କୌଣସି ଜମି ଉପରେ ରାଜସ୍ୱ ଦେବାକୁ ଥାଏ, ତେବେ ଏହା ହେବା ଉଚିତ । ଏପରି କ୍ଷେତ୍ରରେ, ଏହା ଅନୁମାନ କରାଯିବ ଯେ, ଯଦି ଏହା ବିପରୀତରେ ପ୍ରମାଣିତ ନହୁଏ, ତେବେ ଏପରି ବକେୟା ଅସୁଲିକୁ ବିଫଳ କରିବା ଏବଂ ବିଳମ୍ବ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏପରି ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ଏହି ବିକ୍ରୟକୁ ଅଣଦେଖା କରିବାର ଅଧିକାର ରାଜ୍ୟର ରହିଛି ଏବଂ ଉକ୍ତ ଜମିର ବିକ୍ରୟ ଦ୍ୱାରା ବକେୟାର ଅସୁଲି କରିବାକୁ ପଦକ୍ଷେପ ନେବେ ।

ଏହି ମାମଲାରେ ପ୍ରଶ୍ନ ହେଉଛି : ଦାବିର ଏକ ପୂର୍ବ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ବିନା, ଉପ-ଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ଜାରି କରାଯାଇଥିବା ଏକ କୋରଖ ବିଜ୍ଞପ୍ତିର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଗ ଅଛି କି ? ଆମ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ଆଇନରେ ଗୁରୁତର ତ୍ରୁଟି କରିଛନ୍ତି । ଉପ-ଧାରା (3) ଏପରି ଏକ ବିଜ୍ଞପ୍ତିର ପୂର୍ବ ଜାରି ବିଷୟରେ ମନସ୍ଥ କରେ ନାହିଁ । ଏହା ମନସ୍ଥ କରେ ଯେ, ଏପରି ବିକ୍ରୟ କରାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ବକେୟା ଦେୟ ହେବା ଉଚିତ ଏବଂ ବିକ୍ରୟ ନିକଟ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କ ସପକ୍ଷରେ କିମ୍ବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରତିବଦଳ ମୂଲ୍ୟ ବିଚାର ପାଇଁ ହେବା ଉଚିତ । ଯଦି ପ୍ରତିବଦଳ ମୂଲ୍ୟ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଯଥେଷ୍ଟ ଥାଏ କିମ୍ବା ବିକ୍ରୟ ନିକଟ ସମ୍ପର୍କୀୟଙ୍କୁ ହୋଇଥାଏ, ତେବେ ସାମ୍ବିଧାନିକ ଅନୁମାନ ହେଉଛି ଯେ, ବକେୟାର ଅସୁଲିକୁ ବିଫଳ କରିବା କିମ୍ବା ବିଳମ୍ବ କରିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହସ୍ତାନ୍ତର କରାଯାଇଥିଲା । ତେଣୁ, ଏପରି ବିକ୍ରୟ ସରକାରଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟତାମୂଳକ କରେ ନାହିଁ । ଅସୁଲି ଅଧିକାରୀ ସମ୍ପତ୍ତିର ବିରୁଦ୍ଧରେ କାର୍ଯ୍ୟାନୁଷ୍ଠାନ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ହକଦାର, ଯେପରିକି ଏପରି ହସ୍ତାନ୍ତର ହୋଇ ହିଁ ନାହିଁ । ଏହାର ବିପରୀତ ପ୍ରମାଣ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଖିଲାପକାରୀ ଏବଂ ହସ୍ତାନ୍ତରଗ୍ରାହୀ ଉପରେ ରହିଛି । ଜଣେ ଅଜଣା ବ୍ୟକ୍ତି ପ୍ରତି କ'ଣ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଅଯଥେଷ୍ଟ ପ୍ରତିବଦଳ ମୂଲ୍ୟ, ତାହା ପ୍ରତ୍ୟେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସର୍ବଦା ଏକ ତଥ୍ୟଗତ ପ୍ରଶ୍ନ ହେବ ।

ତେଣୁ, ଧାରା 44 ର ଉପଧାରା (3) ଅନୁଯାୟୀ ଉପଲବ୍ଧ ବୈଧାନିକ ଅନୁମାନକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିବା ପାଇଁ ବିକ୍ରୟ ପୂର୍ବରୁ ବକେୟା କିମ୍ବା କୋରଖ ପାଇଁ ପୂର୍ବରୁ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଜାରି ଏକ ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ ନୁହେଁ । ତେଣୁ, ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ନିଜର ସିଦ୍ଧାନ୍ତରେ ଠିକ ନଥିଲେ ଯେ, ବିକ୍ରୟ ପୂର୍ବରୁ ବକେୟା କିମ୍ବା କୋରଖ କରିବାର ଦାବିର ପୂର୍ବ ବିଜ୍ଞପ୍ତି ଏକ ପୂର୍ବ ସର୍ତ୍ତ ଅଟେ ।

ତଦନୁସାରେ ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇଛି । ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ରାୟ ଏବଂ ଆଦେଶକୁ ଓଲଟାଇ ଦିଆଗଲା । ଆମେ ମକଦ୍ଦମାକୁ ଖାରଜ କରି ଅପିଲୀୟ ନ୍ୟାୟାଳୟଙ୍କ ଡିକ୍ରିକୁ ପୁନଃସ୍ଥାପିତ କରୁଛୁ । କୌଣସି ଖର୍ଚ୍ଚ ନାହିଁ ।

ଟି. ଏନ୍. ଏ. ଅପିଲକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଗଲା।

<u>ଅସ୍ୱୀକରଣ</u>

"ଉପଭାଷାରେ ଅନୁବାଦିତ ରାୟ କେବଳ ମକଦ୍ଦମାରେ ପକ୍ଷଭୁକ୍ତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ସୀମିତ ବ୍ୟବହାର ଏବଂ ତାଙ୍କ ଆଞ୍ଚଳିକ ଭାଷାରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହେବା ନିମନ୍ତେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଏବଂ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଏହା ବ୍ୟବହାର କରାଯାଇନପାରେ । ସମସ୍ତ ବ୍ୟବହାରିକ ଏବଂ ସରକାରୀ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ରାୟର ଇଂରାଜୀ ସଂସ୍କରଣଟି ପ୍ରାମାଣିକ ବିବେଚିତ ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟାନ୍ୱୟନ ଏବଂ ନିଷ୍ପାଦନ ନିମନ୍ତେ ଏହା ଉପଯୁକ୍ତ ବିବେଚିତ ହେବ ।"

ଅନୁବାଦିକା :

ସଙ୍ଗୀତା ସେନାପତି, ଓଡ଼ିଶା ଉଚ୍ଚ ନ୍ୟାୟାଳୟ ।